

Piotr Krajewski, Kamila Mamorska

Frontem do czytelnika, czyli realizacja idei otwartości w Bibliotece Głównej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego

---

Forum Bibliotek Medycznych 5/1 (9), 320-336

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Mgr Piotr Krajewski
Mgr Kamila Mamorska
Gdańsk - GUMed

FRONTEM DO CZYTELNIKA, CZYLI REALIZACJA IDEI OTWARTOŚCI W BIBLIOTECE GŁÓWNEJ GDAŃSKIEGO UNIwersytetu Medycznego

Abstract

This paper presents actions of the Main Library of the Medical University of Gdansk involved in the idea of openness. These actions correspond also with expectation and demand of contemporary users of a medical library. Changes involve also existing resources which are regularly growing due to our digitalization policy and creating open access repository. Application of high-tech affords to add new services which are crucial for scientists as well as MUG's students. To reach the users with information about access to both physical and digital resources and improvements of the Library's services is equally important.

Streszczenie

W referacie przedstawiono działania Biblioteki Głównej GUMed wpisujące się w realizację idei otwartości zgodnie z oczekiwaniami wymagającego, nowoczesnego użytkownika biblioteki medycznej. Wcielając w życie powyższy postulat modyfikowane są dotychczasowe rozwiązania organizacyjne i wprowadzane nowe. Zmiany dotyczą również udostępnianych zbiorów, uzupełnianych systematycznie własnymi digitalizowanymi kolekcjami i tworzonymi źródłami otwartych zasobów. Zastosowanie w bieżącej działalności nowoczesnych technologii pozwala także na poszerzenie katalogu usług, istotnych z punktu widzenia naukowca i studenta GUMed. Równie ważna jest działalność mająca na celu efektywne docieranie do użytkownika z informacją o kolejnych otwieranych obszarach funkcjonowania Biblioteki, dających mu możliwości spodziewanego, dogodnego korzystania z zasobów i usług, zarówno na miejscu, jak i online.

Biblioteka stanowi niezwykle ważny element każdej uczelni. Niestety, wielu czytelnikom nadal kojarzy się z pilnie strzeżoną wieżą z Imienia Róży Umberto Eco, a bibliotekarze z mnichami broniącymi dostępu do zamkniętych w niej ksiąg. Pomimo, że wydawać by się mogło, trzy podstawowe funkcje bibliotek, czyli gromadzenie, opracowanie i udostępnianie, nie zmieniły się od tysiącleci i z punktu widzenia funkcjonowania instytucji nie można mówić o hierarchii ważności między nimi, to wyraźnie zmienił się nacisk kładziony na ostatnią z nich. Oczywiście truizmem jest, aby w tym gronie, przekonywać o fundamentalnym znaczeniu gromadzenia i opracowania, jednakże dla Czytelnika biblioteka składa się tylko z wypożyczalni i czytelń oraz tych pomieszczeń, do których ma swobodny dostęp. W ostatnich latach widać wyraźną tendencję do dostosowywania organizacji pracy oraz samych, budynków do potrzeb coraz bardziej świadomych użytkowników bibliotek naukowych. Ponadto, coraz większą

uwagę przykłada się do usług oferowanych przez bibliotekę drogą elektroniczną, tak więc pojęcie otwartości nie odnosi się już jedynie do dostępu do fizycznych zasobów. W drugiej dekadzie XXI wieku nie ma już miejsca dla bibliotekarza reglamentującego, w jakikolwiek sposób, dostęp do źródeł. Bibliotekarz powinien być przewodnikiem, osobą ułatwiającą odnalezienie informacji, do których czytelnik posiadałby nieograniczony dostęp.

Biblioteka Główna Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, pomimo że architektonicznie może się jeszcze niektórym kojarzyć z ecowską wieżą, w środku stanowi miejsce przyjazne i otwarte dla naszych Użytkowników – co też autorzy postanowili udowodnić w tym krótkim referacie.

Pojęcie otwarta biblioteka można rozumieć zarówno dosłownie, jak i jako pojęcie odnoszące się do sposobu funkcjonowania, czyli w naszym przypadku otwartość na użytkowników i ich zmieniające się potrzeby. Główny obszar otwartości to obecność naszej Biblioteki ze swoimi zbiorami, zasobami i usługami w przestrzeni wirtualnej.

E-biblioteka – witryna BG GUMed

Internet wydaje się oczywistym miejscem obecności współczesnej biblioteki naukowej oraz jej spotkań z użytkownikami. Nasza witryna internetowa, w całości zaprojektowana przez bibliotekarzy, posiada nietuzinkowy układ graficzny, a poprzez swoją nowoczesną strukturę sama w sobie stanowi wizytówkę Biblioteki. Dostęp do treści serwisu jest możliwy poprzez zakładki główne – Znajdź, Usługi, Pomoc, O nas, dzięki czemu użytkownik ma możliwość poruszania się po naszej stronie w dogodny dla siebie sposób. Bardzo dobrym, w naszej ocenie, rozwiązaniem jest sprofilowanie treści dostępnych w witrynie – zgodnie ze starożytną zasadą, że jak coś jest do wszystkiego, to jest do niczego. Wyodrębniliśmy cztery podstawowe grupy naszych użytkowników: studenci, doktoranci, pracownicy naukowci oraz inni i pod kątem ich potrzeb wybraliśmy oraz usystematyzowaliśmy materiały dla nich przydatne. Wyniki przeprowadzonych w 2010 badań ankietowych oraz analiza statystyczna wykorzystania naszej witryny potwierdziły słuszność takiej organizacji treści. Wysoko w statystykach wykorzystania strony www znalazła się również zakładka Biblioteka online, gdzie użytkownik znajduje wszystko to, co może zrobić pozostając z Biblioteką w kontakcie online.

Z perspektywy czasu uznaliśmy, że pewne korekty są jednak konieczne. Po wnikliwym zanalizowaniu danych, dokonaliśmy zmian, które w naszym przekonaniu skutkują większą przejrzystością i dostępnością do materiałów na stronie www Biblioteki.

Niezwykle ważnym elementem każdej bibliotecznej witryny internetowej, w tym i naszej, jest katalog elektroniczny stanowiący drzwi do zbiorów. Interfejs katalogu został dostosowany do potrzeb naszych użytkowników, a jego szatę graficzną zintegrowano z layoutem strony internetowej.

Do interesujących nas treści możemy dotrzeć zarówno poprzez zakładki główne (1), jak i boczne (2).

Wyszukiwarka umieszczona na stronie głównej BG GUMed

Konta czytelnika

Mi karta biblioteczną
wprowadź:
Hasło:
wprowadź:

Szybkie wyszukiwanie

Wszystkie
Książki
Czasopisma

Biblioteka Główna

- o wypożyczeniu
- zaprosić się do biblioteki
- zobaczyć godzinę otwarcia
- zgłosić swój e-mail do wypożyczenia
- zgłosić do zakupu

Zobacz też

- nie-książki
- e-czasopisma AtoZ
- Pomocna Biblioteka Cyfrowa
- rezerwa Biblioteki Cyfrowej

Sortuj wg:

Rosnąco Malejąco

Skonwertuj - Trójmiejski Zespół Bibliotek - Autor: limon

Rekordy 1 do 10 z 18

1	karta zobacz egzemplarze(3) wprowadź: Załącz, aby dodać do zobaczyć	Do wypożyczenia: 2 Dostępne w: GUMed - Wypożyczalnia
Tytuł		Zespół Dorado : dorosłość i mędrytwa : publikacja dla rodziców i opiekunów / Janusz Limon [et al.] ; [oprac. red. Alicja Suchwicka]
Wydawnictwo		Warszawa : Stowarzyszenie Rodzin i Opiekunów Opób z Zespołem Dorado Bardziej Kochani, 2010.
2	karta zobacz egzemplarze(3) wprowadź: Załącz, aby dodać do zobaczyć	Do wypożyczenia: 2 Dostępne w: GUMed - Wypożyczalnia
Tytuł		Nadanie Włodzisławem Szybalskim tytułu doktora honoris causa Akademii Medycznej w Gdańsku. Gdańsk dnia 23 listopada 2010 roku / [red. Janusz Limon, Jacek Bigda]
Wydawnictwo		[b.m.] : Słowa/Okras Teritoria, 2010.
3	karta zobacz egzemplarze(1) wprowadź: Załącz, aby dodać do zobaczyć	Do wypożyczenia: 0
Tytuł		Genetyka / Jan W. Friedman [i in.] ; red. wyd. pol. Janusz Limon ; [z ang. H. Henryk Hübner i in.]
Wydawnictwo		Wrocław : Urban i Partner, 2006.
Seria wydawnicza		Serwa Podreczników Medycznych do Egzaminów Testowych
4	karta zobacz egzemplarze(1) wprowadź: Załącz, aby dodać do zobaczyć	Do wypożyczenia: 0
Autor		Zjazd Naukowy Polskiego Towarzystwa Onkologicznego (19 : 1998 : Gdańsk).
Tytuł		Wydór wykładów wygłoszonych podczas XIX Zjazdu Naukowego Polskiego Towarzystwa Onkologicznego w Gdańsku 11-12 września 1998 roku / red. Jacek Jossien, Janusz Limon.
Wydawnictwo		Warszawa : Centrum Onkologii-Instytut im. Marii Skłodowej-Curie, 1999.
Klasyfikacja		

Niezwykle ważnym elementem witryny internetowej BG GUMed jest katalog elektroniczny

Jeszcze jedną wygodną formą dostępu nie tylko do naszych zbiorów i zasobów jest umieszczona na stronie głównej naszego serwisu www wyszukiwarka, która pozwala na prowadzenie bezpośrednich przeszukiwań serwisu katalogu VIRTUA online, serwisu AtoZ zawierającego spis udostępnianych przez Bibliotekę czasopism w wersji elektronicznej oraz słownika MeSH.pl w celu znalezienia prawidłowego brzmienia hasła przedmiotowego MeSH.

Biorąc pod uwagę fakt, że nikt nie jest doskonały, a pamięć ludzka jest zawodna, wprowadzony został elektroniczny mailing informujący użytkowników Wypożyczalni Naukowej i Beletrystycznej o zbliżaniu się terminu zwrotu wypożyczonych materiałów. Pomaga to uchronić wielu przed koniecznością płacenia kar finansowych naliczanych z każdym dniem zwłoki. Jednocześnie, dzięki akcji wczesnego ostrzegania czytelnik ma czas na samodzielną prolongatę wypożyczonej książki, ale tylko takiej, której termin zwrotu nie upłynął oraz niezarezerwowanej przez inną osobę. Równocześnie z systemem samodzielnego przedłużenia w 2011 roku została uruchomiona możliwość rezerwacji online książek. Każdy czytelnik może skorzystać z tej opcji, o ile termin zwrotu interesującej go pozycji jest krótszy niż miesiąc. Po zwrocie książki

do Biblioteki, rezerwujący otrzymuje drogą elektroniczną z Wypożyczalni Naukowej informację, o możliwości odbioru publikacji.

Kolejną formą otwierania naszych zbiorów jest całkowita digitalizacja katalogów kartkowych, z równoczesną możliwością zamawiania online wybranej pozycji. Zdigitalizowany katalog czasopism już funkcjonuje na naszej stronie www, natomiast katalog alfabetyczny został poddany melioracji, jest obecnie skanowany i zostanie udostępniony do końca bieżącego roku. Zdigitalizowane katalogi kartkowe wraz z katalogiem elektronicznym w systemie VIRTUA będą stanowiły pełne źródło informacji w internecie o posiadanych przez nas zbiorach i zapewne przyczynią się do podniesienia stopnia ich wykorzystania.

Cudze chwalicie, swojego nie znacie, czyli z myślą o użytkownikach

Biblioteka Główna GUMed od lat tworzy własne bazy, skierowane do pracowników naukowych i studentów. Baza bibliograficzno-abstraktowa Bibliografia GUMed, była pierwszą tego typu. Obecnie, po retrokonwersji, zawiera dane bibliograficzne na temat wszystkich prac napisanych przez pracowników GUMed od 1945 r., czyli od momentu powstania Uczelni i tworzona jest na bieżąco. Dodatkowym ułatwieniem jest zaimplementowanie systemu LinkSource, umożliwiającego natychmiastowe znalezienie pełnego tekstu artykułu, o ile jest on dostępny w elektronicznych zasobach Biblioteki. Równocześnie szeroko wykorzystywane są walory bibliometryczne bazy do tworzenia różnego typu zestawień – zgodnie z wymogami Ministerstwa, władz Uczelni, czy też potrzebami indywidualnych użytkowników.

Kolejną inicjatywą BG GUMed było stworzenie bibliograficzno-pełnotekstowych baz: doktoratów i habilitacji oraz prac licencjackich i magisterskich. Baza doktoratów i habilitacji zawiera opisy bibliograficzne wszystkich prac habilitacyjnych powstałych w Uczelni od 1945 r. i doktorskich - od 2005 r. Walorem tego ogólnodostępnego źródła jest możliwość dotarcia do pełnych tekstów tego typu prac opublikowanych po 2005 r., o ile autor wyraził na to zgodę.

Natomiast baza prac licencjackich i magisterskich zawiera opisy bibliograficzne i pełne teksty rozpraw dyplomowych, które powstały w naszej Uczelni po 2004 r. Ze względu na ograniczenia prawne pełne teksty dostępne są, o ile autor wyraził zgodę na ich udostępnienie, tylko na komputerach znajdujących się w Czytelnii Informacji Naukowej BG oraz w Bibliotece Wydziału Farmaceutycznego GUMed.

Otwierając nasze zasoby postanowiliśmy stworzyć również kolekcję e-skryptów dedykowaną studentom. Kolekcja ta zawiera wszystkie skrypty, których wydawcą jest Gdański Uniwersytet Medyczny (a wcześniej Akademia Medyczna). Zostały one zdigitalizowane i udostępnione w sieci uczelnianej (lub przez proxy). Pomysł spotkał się z życzliwym przyjęciem głównych zainteresowanych, a wykorzystanie tych zasobów jest wysokie i stale rośnie.

W 2009 roku rozpoczęliśmy także digitalizację wybranych zbiorów, które w formie cyfrowej umieszczamy w Pomorskiej Bibliotece Cyfrowej (PBC). Temu projektowi został poświęcony referat Małgorzaty Omilian-Mucharskiej i Natalii Wysmyk *Przełóżaj_badań_czytaj*, czyli słów kilka o udziale Biblioteki Głównej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego w projekcie Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej przedstawiony na XXVIII Konferencji Problemowej Bibliotek Medycznych w 2010 r. Warto dodać, że oprócz oczywistych korzyści dla czytelnika BG GUMed, umieszczenie w PBC doktorałów i habilitacji pozwoliło na uwidocznienie ich w bazie DART Europe – międzynarodowym portalu rozpraw doktorskich i habilitacyjnych.

Repozytorium GUMed jest nowością w pałacu usług Biblioteki otwartej. Powstało, by gromadzić materiały naukowe pracowników i studentów Uczelni. W repozytorium zamieszczane są różnorodne materiały, a definicję publikacji rozumiemy bardzo szeroko. Oprócz opublikowanych artykułów, gromadzone będą artykuły nierecenzowane (preprinty) oraz po pełnym procesie redakcyjnym (postprinty), rozprawy habilitacyjne, prace doktorskie, prace magisterskie i licencjackie, materiały dydaktyczne, materiały konferencyjne (np. wygłoszone referaty) oraz prezentacje multimedialne. Repozytorium jest inicjatywą nową, dopiero tworzoną i rozwijaną. Liczymy, że kampania promocyjna w nowym roku akademickim zachęci pracowników Uczelni do pełnej współpracy.

BG GUMed w każdym domu, czyli jak trafiliśmy pod strzechy

Wprowadzenie w 2006 roku możliwości zdalnego dostępu do zasobów elektronicznych Biblioteki poprzez serwer proxy okazało się trafnym posunięciem. Umożliwiło to naszym czytelnikom pracę i naukę w zaciszu domowym z możliwością pełnego korzystania z najnowszej, zawartej w bazach danych, wiedzy medycznej. Pracownicy i studenci GUMed, aby uzyskać taki dostęp, muszą wypełnić online odpowiedni formularz w serwisie www BG, który trafia do Oddziału Informacji Naukowej celem weryfikacji, czy osoba zabiegająca może taki dostęp otrzymać. Nieprzewidzianą do końca przez nas, dodatkową zaletą takiego systemu, stała się mobilizacja przede wszystkim pracowników naukowych do zwrotu przetrzymanych książek – ponieważ tylko czytelnicy bez zaległości wobec Biblioteki mogą otrzymać zdalny dostęp.

Czego Jaś się nie nauczył...

BG GUMed już w 2005 roku zapoczątkowała realizację zajęć dydaktycznych ze studentami przy wykorzystaniu metody e-nauczania. Oprócz przysposobienia bibliotecznego online dla studentów pierwszego roku, które cieszy się dużą akceptacją wśród studentów i jest naszym autorskim produktem, stworzyliśmy także w takiej formie zajęcia z zakresu naukowej informacji medycznej dla studentów różnych kierunków, stopni i lat studiów. Staramy się, aby same szkolenia zainteresowały odbiorców zarówno treścią, jak i sposobem przekazu. W tym celu do ilustracji materiałów wykorzystuje-

my Prezi – oprogramowanie do tworzenia prezentacji na tzw. wirtualnym płótnie, oferującym zupełnie nowy sposób prezentacji niż w powszechnie używanym Microsoft Office. Chcielibyśmy podkreślić, że narzędzia wykorzystane do stworzenia naszych szkoleń, w tym Prezi, są programami bezpłatnymi, dostępnymi dla każdego, co po raz kolejny potwierdza starą zasadę, że najważniejszy jest dobry, ciekawy pomysł. Oczywiście oprócz szkoleń online BG GUMed posiada szeroką ofertę szkoleń tradycyjnych, które są organizowane zgodnie z zapotrzebowaniem użytkowników.

Nasi bibliotekarze zawsze chętnie służą czytelnikom wszelką pomocą, staramy się jednak przede wszystkim uczyć ich samodzielnego wyszukiwania informacji. Oprócz zajęć dydaktycznych organizujemy szkolenia dla grup pracowników, których tematyka, zakres, forma i terminy szkoleń są każdorazowo indywidualnie ustalane. Szkolenia wcale nie muszą odbywać się w Bibliotece, z chęcią przeprowadzamy je w również w klinikach.

Nasze najnowsze „dziecko” – Repozytorium Gumed

Aby Czytelnik był na bieżąco

Oprócz regularnie aktualizowanego działu naszego serwisu www Biblioteka informuje, o tym, co dzieje się w naszej Bibliotece powiadamy również za pomocą kanału RSS. Ta ostatnia metoda komunikacji z czytelnikami jest szczególnie cenna, ponieważ obecnie wiele osób poprzestaje na komunikatach przesyłanych poprzez RSS, zamiast szukać aktualnych informacji w poszczególnych serwisach. Dodatkowo, od stycznia bieżącego roku wydajemy newsletter, trafiający drogą elektroniczną do

Strona BG Plan BG Regulamin Katalog online Kontakt

Wiedza jest potęgą

Jesteś w: **O szkolenia** Szukaj:

- > O Bibliotece
- > Wypożyczanie zbiorów
- > Udostępnianie w czytelnich
- > Biblioteka Wydziału Farmaceutycznego
- > Ochrona praw autorskich
- > Warto wiedzieć
- > Test zaliczeniowy

Szkolenie biblioteczne online

Szkolenie biblioteczne online jest formą zajęć obowiązkowych dla studentów I roku studiów Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Celem szkolenia jest zapoznanie z funkcjonowaniem Biblioteki oraz z zasadami korzystania z jej zasobów i usług.

Do zapoznania się z wirtualnym szkoleniem zapraszamy jeszcze przed zapisaniem się do Biblioteki i zamawianiem książek. Ułatwi ono znacząco poruszanie się po wszystkich agendach Biblioteki oraz wyszukiwanie i zamawianie publikacji.

Warunki zaliczenia:

- zapoznanie się z treścią szkolenia, witryną internetową Biblioteki Głównej <http://biblioteka.gumed.edu.pl> oraz zamieszczonym tam [Regulaminem Udostępniania Zbiorów Systemu Bibliotecznego-Infomacyjnego GUMed](#)
- przewidziane rozwiązanie testu, tj. udzielenie minimum 60% poprawnych odpowiedzi na pytania zamieszczone w teście

Termin zaliczenia: **do końca października 2011 r.**
ostateczny termin rozliczenia zajęć: 22.01.2012

Już od 2005 roku realizujemy zajęcia dydaktyczne online.

czytelników, którzy wyrazili taką chęć, poprzez zarejestrowanie się na naszej stronie. Przedstawiamy w nim krótkie informacje na temat nowości, zmian, a także wydarzeń mających miejsce w naszej Książnicy.

Czytelnik nie gęś, też swój język ma...

U podstaw wszystkich działań i zmian w BG GUMed leżą zadane sobie przez bibliotekarzy proste pytania - dla kogo to robimy? i co o tym sądzą użytkownicy?. Stąd też staramy się rozszerzać platformę wymiany opinii oraz utrzymywać kontakt z naszymi użytkownikami. W celu ułatwienia czytelnikom wieloaspektowego kontaktu z Biblioteką stworzyliśmy dostępne poprzez serwis www formularze elektroniczne:

- zapisu do Biblioteki;
- zamówienia kwerendy tematycznej;
- zamówienia usługi zdalnego dostępu poprzez serwer proxy;
- zgłoszenia publikacji do zakupu;
- przekazywania opinii o bazach testowanych;

- wyrażania opinii, zgłaszania niedziałających linków, przekazywania uwag i propozycji.

W ostatnich latach tradycyjne formy komunikacji odchodzą do lamusa, siłą rzeczy coraz większy nacisk kładziemy na kontakt z Czytelnikiem poprzez pocztę elektroniczną oraz komunikatory internetowe. Na komputerach pracowników Wypożyczalni Naukowej oraz Oddziału Informacji Naukowej zostały założone konta Gadu-Gadu. Osoby mające problem lub poszukujące informacji na temat zbiorów, katalogu czy regulaminu bibliotecznego mogą w czasie rzeczywistym porozmawiać z dyżurującym bibliotekarzem, także korzystając z zainstalowanego w serwisie www widgetu.

**NEWSLETTER BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ
GDAŃSKIEGO UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO**

Zapraszamy na Wieczór w Bibliotece, 11 maja /piątek/ godz. 17.00

Dopóki biblioteka w grze, wszystko jest możliwe!
Ta parafraza słów Kazimierza Górskiego niech będzie zachętą dla wszystkich miłośników tego, co nieprzewidywalne, by 11 maja przyjść do naszej Biblioteki.
Spotkamy się tu nie tylko przy zielonym stołku, ale także przy dźwiękach bluesa i jazzu - dla wszystkich graczy małych i dużych zaśpiewa tego Wieczoru niezrównana Joanna Knitter z zespołem.
Tych, którzy poczuli słodycz wygranej i tych smakujących gorzcy porażki, uraczymy opowieścią Daniela Kasprowicza o egzotycznym Madagaskarze oraz "kwitnącym" poczęstunkiem.
W trakcie Wieczoru działa będzie nasz wyjątkowy salon gier wszelakich!
Drodzy Czytelnicy, postawcie wszystko na jedną kartę i przyjdźcie na 4. już Wieczór w Bibliotece!

Transplant Library - dostęp testowy

Zachęcamy do testowania **do 15 maja br.** bazy [Transplant Library](#) na platformie OvidSP!
Tworzona przez Centre of Evidence in Transplantation bibliograficzna baza na temat przeszczepów jest wspólnym projektem Royal College of Surgeons (RCS), UK oraz London School of Hygiene & Tropical Medicine (LSHTM) i stanowi rzetelne źródło typu evidence-based medicine. [więcej](#)

Newsletter BG GUMed

Zapytaj bibliotekarza 2012-07-12

► Pytania prosimy kierować do bibliotekarza w Czytelni Informacji Naukowej:

	Nr GG: 9936031
	(56) 349 10 45
	osobiście w <u>godzinach otwarcia</u> Biblioteki
	bibinf@gumed.edu.pl

Widget Gadu-Gadu pozwala na szybki i bezproblemowy kontakt z bibliotekarzem

Wolny dostęp do pólek i nie tylko...

Ważnym, w naszej ocenie, elementem ułatwiającym korzystanie z naszych zbiorów jest wolny dostęp do księgozbiorów Czytelni Głównej oraz Czytelni Czasopism. Wyeliminowanie pośrednika między czytelnikiem a książką czy czasopismem, daje większą swobodę w doborze lektury. Możliwość samodzielnego wyszukiwania materiałów jest ważna zwłaszcza wtedy, gdy interesujące czytelnika zagadnienia nie są dokładnie sprecyzowane. Praktykujemy także udostępnianie na noc podręczników znajdujących się w Czytelni Głównej. Po godzinie osiemnastej studenci posiadają możliwość wypożyczenia do trzech książek z obowiązkiem ich zwrócenia do godziny jedenastej dnia następnego. Wychodzimy w tym przypadku z założenia, że książka nabiera prawdziwej wartości dopiero w ręku czytelnika, dlatego w ten sposób ułatwiamy studentom korzystanie z naszych zbiorów.

W naukach medycznych niezwykle istotne jest praktyczne zdobywanie wiedzy. Nasza Biblioteka nie zaniedbuje także tego aspektu nauki. Studenci bardzo często za-

glądają do kącika anatomicznego uruchomionego w ubiegłym roku we współpracy z Katedrą Anatomii naszego Uniwersytetu i studentami English Division. Był to bardzo dobry pomysł, przysłowiowy strzał w dziesiątkę, gdyż dostępne tam modele kości cieszą się ogromnym zainteresowaniem studentów, ułatwiając im naukę tego trudnego przedmiotu.

Warto również wspomnieć, że od wielu lat w holu katalogowym oraz w przedsionku bocznego wejścia do budynku funkcjonują skrzynki zwrotów książek. Jedna z nich dostępna jest także wtedy, gdy Biblioteka jest jeszcze zamknięta, co uniezależnia czytelnika od godzin pracy Biblioteki i Wypożyczalni Naukowej.

Z ideą otwartości kojarzy się również Internet dostępny w każdym miejscu Biblioteki. Studenci oraz pracownicy naszej Uczelni mogą korzystać z niego zarówno poprzez lokalną sieć wi-fi, jak i sieć eduroam.

Nasze pomoce naukowe do nauki anatomii

Skrzynka zwrotów książek

Ani bowiem talent bez wiedzy, ani wiedza bez talentu nie mogą stworzyć doskonałego mistrza, czyli działania promujące BG GUMed

Uzupełnieniem dotychczas wymienionych starań jest nasza działalność marketingowa. Od 2008 roku, wydajemy rokrocznie własny biuletyn okolicznościowy – *Librorum Amator*. Przekazujemy w nim wszystko to, co nas interesuje i fascynuje, staramy się także pod pretekstem tekstów napisanych w lekkim tonie przekazać czytelnikom użyteczne informacje. Przede wszystkim króluje tu jednak humor i wyrafinowana rozrywka. Właśnie powstaje nowy numer *Librorum Amator* poświęcony najnowszym technologiom.

W naszym codziennym dążeniu do wypełnienia misji, jaką pełni biblioteka na uczelni medycznej, nie zapominamy o budowaniu wizerunku naszej placówki jako miejsca przyjaznego i otwartego oraz pokazaniu bibliotekarzy jako ludzi kreatywnych i z poczuciem humoru. Bierzymy aktywny udział w Tygodniu Bibliotek. W trakcie jego trwania rokrocznie organizujemy Wieczór w Bibliotece, w którym uczestniczą m.in. bibliotekarze wraz z rodzinami, władze Uczelni, a także studenci i pracownicy Uniwersytetu. Nie ma wątpliwości, że o sukcesie Wieczoru decyduje pomysłowość bibliotekarzy, którzy z pasją angażują się w przygotowanie urozmaiconego programu.

Wieczór w Bibliotece przyciąga każdego roku wielu gości

Biblioteka GUMed bierze również udział w Bałtyckim Festiwalu Nauki, którego część stanowi Medyczny Dzień Nauki. Jest to impreza popularno-naukowa mająca na celu przybliżenie w przystępny sposób badań naukowych prowadzonych na Uczelni. Jest ona skierowana przede wszystkim do młodzieży szkolnej i cieszy się wśród niej szczególnym zainteresowaniem. Zaistnienie pośród stoisk demonstrujących widowiskowe eksperymenty bądź oferujących możliwość wypróbowania nowoczesnego sprzętu jest stosunkowo trudne, jednak rokrocznie udaje nam się sprawić, że i nasze stoisko jest oblegane. W tym roku wystąpiliśmy pod hasłem Pogotowie Informacyjne, czyli pierwsza pomoc w naukowej informacji medycznej. Rozdawaliśmy recepty na niewiedzę zawierające przydatne adresy internetowe oraz skierowania do Biblioteki. Dzięki dobrej współpracy z firmą EBSCO, na naszym stoisku młodzi ludzie mogli wirtualnie zgłębiać tajniki budowy ludzkiego kośćca, łącząc zabawę z nauką i wygrywając nagrody. Każdy chętny mógł także zrobić sobie zdjęcie, stając się częścią naszego zabawnego plakatu.

Staramy się również czynnie uczestniczyć w życiu kulturalnym i społecznym Uczelni, podkreślając tym samym rolę Biblioteki i promując naszą instytucję w środowisku akademickim. Duże znaczenie dla Uniwersytetu miała uroczystość nadania tytułu dok-

Nasz plakat pokazał, że wiedzę można wbijać nie tylko do głowy

Kąć Japoński

tor honoris causa GUMed rektorowi Uniwersytetu w Nagoi, prof. Michinari Hamaguchi. Naszym wkładem w to doniosłe wydarzenie było urządzenie w holu katalogowym Kącika Japońskiego, w którym staraliśmy się stworzyć w Bibliotece fragment japońskiego wnętrza, a także ukazać kulturę tego kraju w ciekawy i nietuzinkowy sposób. Była to także okazja do przedstawienia historii trwającej ponad czterdzieści lat współpracy pomiędzy Uniwersytetem w Nagoi a Gdańskim Uniwersytetem Medycznym.

Udanym tegorocznym wydarzeniem była także promocja książki *Humanizacja medycyny. Teoretyczne i praktyczne aspekty nauczania przedmiotów humanistycznych na uczelniach medycznych* pod red. Janiny Suchorzewskiej i Marka Olejniczaka. Po raz pierwszy byliśmy gospodarzami tego typu spotkania. Goście tłumnie dopisali, a nasza Biblioteka stała się miejscem międzypokoleniowej dyskusji.

Aby skutecznie sprzedać nasze usługi, należy je odpowiednio zareklamować. Plakaty czy też ulotki doskonale spełniają to zadanie. Dzięki nim informacje np. na temat planowanych imprez lub dostępu do nowych baz danych mogą dotrzeć do dużej liczby czytelników. Ten sposób promocji jest szczególnie skuteczny w stosunku do osób mających sporadyczny kontakt z Biblioteką i korzystających przede wszystkim z tradycyjnych usług przez nią oferowanych – pokazujemy, że Biblioteka to nie tylko Wypożyczalnia, a do wyznaczonych celów można dotrzeć na różne sposoby.

Świat niezmiennie pędzi do przodu, a stale zmieniająca się rzeczywistość stawia ciągle przed nami, bibliotekarzami, nowe wyzwania. Informatyzacja obejmuje kolejne aspekty życia, Internet z medium o funkcji czysto informacyjnej zamienił się w platformę wymiany poglądów i idei. Nie ulega wątpliwości, że dalsze zmiany w funkcjonowaniu naszej Biblioteki będą związane przede wszystkim z otwieraniem się na użytkownika wirtualnego. W dzisiejszych czasach posiadanie przez instytucję strony internetowej to standard. Zjawisko portali społecznościowych typu Facebook, jeszcze parę lat temu stanowiło jedynie ciekawostkę, dzisiaj to właśnie tam znajduje się serce internetowej społeczności. W najbliższych planach mamy utworzenie na Facebooku własnego profilu, będącego uzupełnieniem profilu Uczelni, z którego korzystaliśmy dotychczas. Z jednej strony jest to zadanie ambitne, ponieważ profil należy prowadzić w sposób aktywny i przyciągający nowych sympatyków. Z drugiej jednak strony zgromadzenie wokół naszego profilu grona stałych użytkowników z pewnością dostarczy nam wiele satysfakcji. Wzrost popularności urządzeń mobilnych, takich jak tablety czy smartphony, nakazuje zastanowić się, w jaki sposób nasza Biblioteka mogłaby wyjść naprzeciw użytkownikom tego sprzętu. Przykłady bibliotek amerykańskich, które do swojej oferty wprowadzają różnego rodzaju aplikacje oraz usługi geolokacyjne pokazują, że mamy na tym polu jeszcze wiele do osiągnięcia.

Zawsze można otworzyć się jeszcze bardziej na Czytelnika i jego potrzeby, dlatego nie ustajemy w wysiłkach, aby Bibliotekę GUMed uczynić miejscem nowoczesnym, a jednocześnie przyjaznym dla użytkowników. Wierzymy, że nam się to uda.

Promocja książki dała przyczynek do międzypokoleniowej dyskusji

Bibliografia

Dorocińska Katarzyna, Grygorowicz Anna, Kraszewska Elżbieta: O chwalebnym zachwalaniu i odkrywaniu odkrytego czyli o działaniach promocyjnych Biblioteki Głównej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 1 s. 504-533.

Jaskowska Bożena: Biblioteka: pełna mobilizacja [Dokument elektroniczny]. W: VI Forum Młodych Bibliotekarzy, Poznań, 15-16 września 2011. Dostępny w Internecie: <http://www.slideshare.net/FMB6/biblioteka-pena-mobilizacja-dr-boena-jaskowska> [Dostęp 23.08.2012].

Kalinowska Hanna: Czytelnik w nowoczesnej bibliotece, czyli marketing usług bibliotecznych. W: Marketing i jakość usług bibliotek akademickich. Ogólnopolska IV Konferencja Bibliotek Niepublicznych Szkół Wyższych, Wrocław 9-11 maja 2002 roku. Dolnośląska Szkoła Wyższa Edukacji TWP: 2002, Białystok, s. 52-60. Dostępny również w wersji elektronicznej: <http://www.wsap.edu.pl/pub/publikacje/kalinowska.pdf> [Dostęp 23.08.2012].

Omilian-Mucharska Małgorzata, Wysmyk Natalia: Przeglądaj_badaj_czytaj, czyli słów kilka o udziale Biblioteki Głównej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego w projekcie Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej. *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 2 s. 229-246

Piotrowicz Grażyna: Model hybrydowy współczesnej polskiej biblioteki akademickiej [Dokument elektroniczny]. W: Materiały z konferencji „Polskie biblioteki akademickie w Unii Europejskiej” Łódź, 23-25 czerwca 2004 r. Dostępny w Internecie: http://bg.p.lodz.pl/konferencja2004/pelne_teksty/piotrowicz.pdf [Dostęp 23.08.2012]